

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

**Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця**

Кафедра гістології та ембріології

ФУНДАМЕНТАЛЬНА ТА КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

**Наукова конференція,
присвячена 90-річчю з дня народження
К.С. Кабака**

Київ – 2014

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

**Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця**

Кафедра гістології та ембріології

ФУНДАМЕНТАЛЬНА ТА КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

**Наукова конференція,
присвячена 90-річчю з дня народження
К.С. Кабака**

Київ – 2014

Наукову конференцію присвячено 90-річчю з дня народження українського гістолога, професора К.С. Кабака, який керував кафедрою гістології та ембріології Київського медичного інституту з 1976 до 1992 р.

ОРГКОМІТЕТ

Голова – член-кореспондент НАМН України, професор Ю.Б. Чайковський
Заступник голови – професор, д.мед.н. Л.М. Сокурєнко

Члени оргкомітету: професор Л.О. Стеченко, доценти Л.П. Бідна, О.Г. Божко, Л.П. Запривода, Г.І.Козак, В.Б. Раскалей, Н.В. Ритікова, Т.Р. Скибінська, Л.Б. Шобат, Л.Ф. Щербак, Л.М. Яременко

Технічні секретарі – В.Є. Лавриненко
С.С. Зінабадінова

Робочі мови конференції – українська, російська.

Всі статті та тези представлені в авторській редакції.
© Автори наукових статей

22. **Грабовий О.М., Васишин О.І., Новікова І.В.** 72
 ЕКСПРЕСІЯ АПОПТИЧНИХ МАРКЕРІВ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З
 ВМІСТОМ НУКЛЕЇНОВИХ КИСЛОТ В ЯДРАХ КЛІТИН
 НЕЙРОБЛАСТОМ
23. **Грабовий О.М., Перепьолкіна І.В.** 73
 ВМІСТНУКЛЕЇНОВИХ КИСЛОТ У ЯДРАХ КЛІТИН ТА
 СТУПІНЬ ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ ЗА FUMRMAN
 НИРКОВОКЛІТИННОГО РАКУ
24. **Гринцова Н.Б.** 74
 ВМІСТ МІНЕРАЛЬНИХ РЕЧОВИН У ГОЛОВНОМУ МОЗКУ
 СТАТЕВОЗРІЛИХ ЩУРІВ В УМОВАХ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ
 СУЛЬФАТІВ МІДІ, ЦИНКУ ТА ЗАЛІЗА
25. **Івашенко В.Є., Калабуха І.А., Ліскіна І.В., Загаба Л.М., Паліво- 75**
да М.Г., Хмель О.В., Брянський М.В., Гайдар О.А.
 АНАЛІЗ АКТИВНОСТІ СПЕЦИФІЧНОГО ПРОЦЕСУ В
 ТУБЕРКУЛОМАХ ЗГІДНО ОПЕРАЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ
26. **Івашенко В.Є., Калабуха І.А., Ліскіна І.В., Загаба Л.М., Хмель 76**
О.В., Брянський М.В., Волошин Я.М.
 СКЛАДНИЙ ВИПАДОК ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ МІЖ
 ЕХІНОКОКОЗОМ ТА САРКОМОЮ ОРГАНІВ ДИХАННЯ
27. **Казакова К.С., Шепітько В.І., Єрошенко Г.А.** 77
 МЕТРИЧНІ ЗМІНИ ЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ ПЛАСТИНКИ СЛИЗОВОЇ
 ОБОЛОНКИ ЯСЕН ЩУРІВ ПРИ ХРОНІЧНІЙ ІНТОКСИКАЦІЇ
 ЕТАНОЛОМ
28. **Кашенко С.А., Ерохина В.В.** 79
 ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ИМУНОФАНА НА КОЛИЧЕСТВО ЯДЕР
 КЛЕТОК В ПАРАЦИТОВИДНЫХ ЖЕЛЕЗАХ БЕЛЫХ КРЫС
29. **Лискина И.В., Кузовкова С.Д., Загаба Л.М., Олексинская О.А.** 80
 МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ НАРУШЕНИЯ ЖИРОВОГО
 ОБМЕНА В ЛЕГКИХ С АКТИВНЫМИ ТУБЕРКУЛЕМАМИ
30. **Макарова О.І.** 81
 УЛЬТРАСТРУКТУРА АЕРОГЕМАТИЧНОГО БАР'ЄРУ В
 ЛЕГЕНЯХ ЩУРІВ, ЯКИМ ПРОТЯГОМ ПЕРШИХ 7 ДІБ ВВОДИЛИ
 РОЗЧИН ЛАКТОПРОТЕЇНУ З СОРБИТОЛОМ, У ВІДДАЛЕНИЙ
 ПЕРІОД ПІСЛЯ ОПІКУ ШКІРИ
31. **Масловский С.Ю., Клочко Н.И., Трач О.А., Постников А.В.** 82
 ИЗМЕНЕНИЯ ГЛИАЛЬНО-НЕЙРОНАЛЬНОГО ИНДЕКСА ЛИЦ
 РАЗЛИЧНЫХ ВОЗРАСТНЫХ ГРУПП В
 ПРОПРИОЧУВСТВТЕЛЬНОЙ И ЗРИТЕЛЬНОЙ КОРЕ
 ГОЛОВНОГО МОЗГА
32. **Опанасенко М.С., Кшановський О.Е., Загаба Л.М.** 83
 РОЛЬ МОРФОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ДІАГНОСТИЦІ
 ЕТІОЛОГІЇ ВНУТРІШНЬОГРУДНОЇ ЛІМФАДЕНОПАТІЇ

но – у плеврі та нижній долі декілька округлих утворів, оточених капсулою, з наявністю рідкого та м'якотканинного компонентів, з дочірніми (?) кістами всередині. Попередньо був консультований інфекціоністом; з 03.03.14 по 14.03.14 проходив стаціонарне лікування з приводу ехінококозу органів дихання у профільному закладі; отримував альбендазол, метронідазол, левофлоксацин, флуконазол та патогенетичну терапію. Але протягом лікування спостерігалось посилення задишки, слабкості, кашлю, збільшення кількості випоту в лівому гемітораксі, зниження вмісту гемоглобіну в крові, зберігалась гіпертермія. Основні скарги на час госпіталізації до торакального відділення: задишка при фізичному навантаженні, гіпертермія до 38,8⁰С, важкість у грудній клітці ліворуч, кашель з відхаркуванням слизового секрету (до 20-30 мл), знижений апетит. Вагу за останній період спостереження не втрачав. 25.03.14 хворому було дреновано ліву плевральну порожнину, видалено 2,5 л геморагічного ексудату (вміст гемоглобіну – 20 г/л). Ексудація продовжувалась, щоденний об'єм становив 100–200 мл з близьким вмістом гемоглобіну. На фоні антибактеріальної та дезінтоксикаційної терапії спостерігалась незначна позитивна динаміка. Пункційну біопсію не виконували, виходячи з ризику поширення ехінококової інвазії. Але, враховуючи наявність геморагічного випоту, 28.03.14 з метою верифікації захворювання було проведено лівобічну VATC. Виявлено дві, пов'язані з легенею, округлі пухлини розмірами 10 і 8 см та велику кількість пухлинних вегетацій на плеврі, що легко кровоточили при дотику. Видалено 1500 мл геморагічного випоту та близько 400 г згортку гематоми; взяті біоптати пухлини. При традиційному гістологічному та імуногістохімічному дослідженні встановлений діагноз: низькодиференційована монофазна синовіальна саркома легені. Після операції стан покращився, але на 4-у добу хворий раптово помер від масивної тромбоемболії легеневої артерії.

Таким чином, незважаючи на значну кількість непрямих ознак ехінококозу, постановка правильного діагнозу стала можливою лише при застосуванні інвазивної діагностичної технології.

МЕТРИЧНІ ЗМІНИ ЕПІТЕЛІАЛЬНОЇ ПЛАСТИНКИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЯСЕН ЩУРІВ ПРИ ХРОНІЧНІЙ ІНТОКСИКАЦІЇ ЕТАНОЛОМ

Казакова К.С., Шенітько В.І., Єрошенко Г.А.

*ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава,
Україна*

Алкоголізм є одним із поширених медико-соціальних захворювань. Зловживання алкоголем часто обумовлює розвиток соматичних пошкоджень і нерідко призводить до інвалідності і смерті хворих. Тому вивчення морфологічних змін внутрішніх органів при хронічній інтоксикації етанолом є актуальною проблемою сучасної медицини. Багато досліджень присвячено вивченню впливу хронічної інтоксикації етанолу на морфо-

функціональний стан печінки, підшлункової залози, нервової системи, серця, але питання змін структури слизової оболонки порожнини рота вивчено не достатньо.

Метою роботи було визначення змін метричних показників епітеліальної пластинки слизової оболонки ясен щурів при хронічній інтоксикації етанолом.

Дослідження виконано на 35 білих безпородних щурах вагою 180-200 г. Тварин було розділено на 2 групи — 5 тварин (контрольна група), яким дошлунково вводили ізотонічний розчин NaCl, 30 тварин, яким дошлунково 4 рази на добу вводили по 12 мг/кг 40% об. етанол (у перерахунку на чистий алкоголь). Тварин виводили з експерименту на 5, 9 і 12 доби шляхом передозування тіопенталового наркозу. Шматочки слизової оболонки ясен заключали в епон-812 за загальноприйнятою методикою. Напівтонкі зрізи забарвлювали поліхромним барвником і вивчали в світловому мікроскопі. Морфометричні показники епітеліальної пластинки слизової оболонки ясен — загальну товщину, середню кількість шарів клітин базального, шипуватого, зернистого та рогового шарів, висоту епітеліальних гребінців визначали за допомогою мікроскопу з цифровою мікрофотонасадкою фірми Biotech 3 (серійний номер 8M – 500 T) з цифровою камерою DCM 900 з адаптованими для даних досліджень програмами. Статистичну обробку морфометричних даних проводили із використанням програми Excel.

В результаті проведеного дослідження встановлено, що в нормі середня товщина епітелію слизової оболонки прикріпленої частини ясен щурів складає $67,79 \pm 6,17$ мкм, висота епітеліальних гребінців — $10,37 \pm 2,67$ мкм. Співвідношення шарів клітин базального, шипуватого, зернистого та рогового шарів становить 1,3 : 3,43 : 3,29 : 2,89.

Хронічна інтоксикація етанолом призвела до збільшення середніх значень загальної товщини епітеліальної пластинки протягом експерименту майже втричі. Середня кількість шарів клітин базального шару на всіх термінах спостереження вірогідно від значень в контрольній групі не відрізнялась. На 5 добу спостереження середня кількість шарів клітин шипуватого, зернистого і рогового шарів значуще, порівняно з контрольною групою тварин, зменшилась, до 9 доби показники збільшились. До 12 доби експерименту значення в шипуватому і зернистому шарах зменшились, в роговому — збільшились і на 18 % перевищували показники в контрольній групі тварин. Висота епітеліальних гребінців прогресивно збільшилась протягом експерименту і на 12 добу значення майже у 8 разів були більшими за контрольні.

Хронічна інтоксикація етанолом призводить до порушення процесів диференціювання епітелію слизової оболонки ясен щурів, що проявляється зроговінням шляхом гіперкератозу на ранніх термінах експерименту і дискератозу — на віддалених.